

Bài 6

SỰ CHUYỂN BIẾN VÀ PHÂN HOÁ CỦA XÃ HỘI NGUYÊN THỦY

A Trắc nghiệm

1. Hãy xác định phương án đúng.

1.1. Con người đã phát hiện và dùng kim loại để chế tạo công cụ vào khoảng thời gian nào?

- A. Thiên niên kỉ II TCN.
- B. Thiên niên kỉ III TCN.
- C. Thiên niên kỉ IV TCN.
- D. Thiên niên kỉ V TCN.

1.2. Kim loại đầu tiên mà người Tây Á và Ai Cập phát hiện ra là

- A. đồng thau.
- B. đồng đỏ.
- C. sắt.
- D. nhôm.

1.3. *Cư dân ở Bắc Bộ Việt Nam biết tới đồ đồng từ khi nào?*

- A. 2 000 năm trước.
- B. 3 000 năm trước.
- C. 4 000 năm trước.
- D. 1 000 năm trước.

1.4. *Quá trình tan rã của xã hội nguyên thủy ở Bắc Bộ Việt Nam đã trải qua các nền văn hoá khảo cổ nào*

- A. Phùng Nguyên, Đông Nai, Sa Huỳnh.
- B. Phùng Nguyên, Đông Đậu, Gò Mun.
- C. Sa Huỳnh, Đông Đậu, Gò Mun.
- D. Phùng Nguyên, Sa Huỳnh, Gò Mun.

2. *Hãy xác định các ý trả lời sau đây đúng hay sai.*

2.1. *Việc sử dụng công cụ bằng kim loại đã có tác dụng như thế nào?*

- A. Giúp con người khai phá đất hoang, mở rộng diện tích trồng trọt.
- B. Giúp thúc đẩy năng suất lao động, tạo ra sản phẩm ngày càng nhiều cho xã hội.
- C. Làm xuất hiện của cải dư thừa, dẫn đến sự phân hoá giàu nghèo trong xã hội.
- D. Dẫn tới sự tan rã của bầy người nguyên thủy và hình thành công xã thị tộc.
- E. Dẫn tới sự tan rã của xã hội nguyên thủy và hình thành xã hội có giai cấp.

2.2. *Việc sử dụng công cụ bằng kim loại đã giúp cho người nguyên thủy ở Việt Nam*

- A. mở rộng địa bàn cư trú, rời khỏi vùng trung du, chuyển xuống các vùng đồng bằng ven sông.
- B. biết dùng cày có lưỡi bằng đồng để cày ruộng, dùng lưỡi hái để gặt.
- C. sống định cư lâu dài ở ven các con sông lớn, tạo thành những khu vực tập trung dân cư, chuẩn bị cho sự ra đời của các quốc gia sơ kì đầu tiên.
- D. hợp sức để đánh thắng quân Tần xâm lược, lập ra Nhà nước Âu Lạc.

3. Hãy ghép nội dung cột bên trái với cột bên phải sao cho phù hợp.

1. Văn hoá Phùng Nguyên	a. Niên đại khoảng 1 000 năm TCN; phân bố ở khu vực Nam Bộ; hiện vật tìm thấy gồm: rìu, giáo, lao có ngành, mũi lao, lưỡi câu bằng đồng,...
2. Văn hoá Đồng Đậu	b. Có niên đại khoảng 2 000 năm TCN; phân bố ở vùng Bắc Bộ; hiện vật tìm thấy chủ yếu là: mẫu xỉ đồng, mảnh vòng, đoạn dây chì,...
3. Văn hoá Gò Mun	c. Có niên đại khoảng 1 500 năm TCN; phân bố ở Bắc Bộ; hiện vật tìm thấy bằng đồng khá phổ biến, gồm: đục, dùi, cán dao, mũi tên, lưỡi câu,...
4. Văn hoá Sa Huỳnh	d. Có niên đại khoảng 1 000 năm TCN; phân bố ở Bắc Bộ; hiện vật đồng chiếm hơn 50% hiện vật tìm được, gồm: vũ khí (mũi tên, dao, giáo,...), lưỡi câu, dùi, rìu, đục,...
5. Văn hoá Đồng Nai	e. Có niên đại khoảng 1 500 năm TCN; phân bố ở khu vực Trung Bộ; hiện vật tìm thấy chủ yếu gồm: đục, lao, mũi tên, lưỡi câu,... bằng đồng.

4. Hãy điền từ/cụm từ thích hợp vào chỗ trống (...) trong các câu sau.

Khoảng (1) ..... năm TCN, con người đã phát hiện ra kim loại và dùng kim loại để chế tạo công cụ.

Nhờ có công cụ bằng kim loại, người ta làm ra không chỉ đủ ăn mà còn có của (2) .....

Một số người lợi dụng chức phận để (3) ..... của dư thừa.

Xã hội nguyên thủy dần tan rã, nhường chỗ cho xã hội có (4) ..... xuất hiện.

B Tự luận

1. Quan sát hình 4 (trang 26, SGK), em hãy cho biết: Có những loại hình công cụ, vũ khí nào được tìm thấy thuộc văn hoá Gò Mun? Những loại hình công cụ đó gợi cho em biết điều gì về đời sống kinh tế của người nguyên thủy?
2. Việc phát minh ra kim loại có ý nghĩa như thế nào đối với đời sống kinh tế và xã hội của người nguyên thủy?
3. Vì sao việc phát hiện và sử dụng các công cụ bằng kim loại lại dẫn tới sự hình thành các gia đình phụ hệ? Các gia đình phụ hệ có ý nghĩa như thế nào đối với sự tan rã của xã hội nguyên thủy?
4. Việc định cư lâu dài và hình thành các khu dân cư tập trung ven các con sông lớn có những điều kiện thuận lợi gì đối với sự hình thành các quốc gia sơ kì trên đất nước Việt Nam?

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG